

mæsser om Berettigelsen til at forbruge noget Communen tilhørende Activ og til at paadrage Communen Gjæld, da er dette efter Udvalgets Opfattelse ifkun den ene Side af Forholdet; dette kan først ansees for fuldstændigt opfattet, naar Communens Afkomst til at paaligne Skatter tillige tages med under Ordningen. Udvalget anseer dette for et saa nødvendigt Supplement, at det maa ønske at see dette Hensyn stillet i Spidsen, for deraf at udlede og derefter nærmere at bestemme Afkomsten til at disponere over Communens Activer og øvrige Eiendomme. Medens paa den ene Side Afgang til at disponere over Communens Midler er givet Amtsrådet næsten ubegrænset for Landdistriktets særlige Anliggender, er dette efter Udvalgets Skjøn stærkere bundet end nødvendigt og hensigtsmæssigt for de fælles Anliggender; og paa den anden Side er enhver selvstændig Bestemmelse forholdt de mindre Landcommuner paa samme Tid, som der gives de enkelte Kjøbstæder Udfigt til, igjennem Vedtægter, at erholde en temmelig udvidet Dispositionsret, endog en større end den, der indrømmes Amtsrådet for de fælles Anliggender.

Efter Udvalgets Fleertals Opfattelse er Communens Afgang til at beskaffe Beboerne Hjørnestenen for hele den communale Ordning, navnlig forsaavidt angaaer dennes umiddelbare Forhold til Staten og dens Fornødenheder, idet Skatteyderne til Communerne ere de samme som til Staten, og det derfor interesserer denne i høi Maaade at have Indseende med, at Communen ikke til sine Fornødenheder udtømmer eller svækker Befolkningens Evne til at svare Skatter til Staten. Det maa derfor ansees som en Feil ved Loven, at den, idet den anerkjender Communens Frihed, har ladet dette Forhold aldeles værdset for Amtets og Sognecommunernes Bekommende, saameget mere, som Exempler paa Muligheder af den betegnede Art ligge temmelig nær i adskillige af Landets Kjøbstæder, hvor de communale Byrder have naaet en saadan Størrelse, at Befolkningen ængstes derved og ideligt beklager sig over Skattebyrden. Denne Hovedbetingelse bør finde sit Udtryk i Loven, og Udvalgets

Fleertal har i den Retning stillet Forslag om, at det ved en Vedtægt skulde bestemmes, hvor stort det høieste Skattebeløb maa være; der i enhver enkelt Commune uden høiere Stadsfæstelse skal kunne opkræves; saameget mere maaatte Fleertallet finde Opfordring dertil, som en saadan Vedtægt fremstillede sig som det beqvemste og sikreste Middel til at bringe Agangen til at disponere over Communens Eiendomme i Samklang med Beboernes Skatteevne. Der har i Udvalget været Enighed om, at det vilde være nødvendigt til Siemebets Opnaaelse at benytte Vedtægter, efter som det vilde være ugjørligt ved administrative Lovbestemmelser at ordne Forholdet saaledes, at det kunde passe til den enkelte Communes Behov og Evne, der naturligvis kan være meget forskjellig. Med Hensyn til Maaaden, hvorpaa disse Vedtægter skulle tilveiebringes og stadfæstes, har Fleertallet formænt, at det baade er naturligt og tilstrækkeligt betryggende, at Stadsfæstelsen gives ved Indenrigsministeren, og at navnlig Bemhændigelse til at afholde Udgifter udover Vedtægten gives af ham. Det vilde føre til en høit langsom og besværlig Forretningsgang, naar sliq Bemhændigelse i det enkelte Tilfælde skulde gives ved Lov. Skjøndt Fleertallet gaar ud fra, at nye communale Skatters Paalæg samt Ophævelse eller Forandring af ældre Skatter maa skee ved Lov, kan det ingenlunde opfatte Grundlovens Bestemmelse i § 96 om Tilsyn, som om det skulde udøves af den lovgivende Magt. Et Tilsyn af den Natur vilde være ligesaa farligt for den communale Selvstændighed som for Lovgivningsmagten, der kom til at afgjøre en Mængde Smaasager, der vilde medtage megen Tid, og med Hensyn til hvilke den stedlige Rådsskab ofte vilde savnes. En Virksomhed overfor Communen som den Mindretallet fordrer, vides heller ikke i nogen constitutionel Stat at være neblagt i den lovgivende Magts Haand. Mindretallet (Jonnesbech, S. A. Hansen, Bessen, Madsen, Mathiasen, P. Petersen og Winther) kan vel indrømme denne Betragtningens Rigtighed, forsaavidt Vedtægten's Indhold ifkun angif administrative Foranstaltninger, men maa holde fast ved, at disse Vedtægter, der nærmest ere at